

DOI: 10.30520/tjsosci.869220

**BREXİT İLE 2019 SEÇİMLERİNİN ARDINDAN AVRUPA
PARLAMENTOSU'NDA YAPISAL VE POLİTİK DEĞİŞİM**

*STRUCTURAL AND POLITICAL CHANGE IN THE EUROPEAN PARLIAMENT AFTER
THE 2019 ELECTIONS WITH BREXIT*

Feza SOLAK TUYGUN¹

ÖZET

Seçimle oluşturulan tek Avrupa Birliği kurumu olan Avrupa Parlamentosu'nda en son seçimler 22-24 Mayıs 2019'da yapılmıştır. Brexit sürecinde yapılan seçimlerde; seçim öncesi gündemde Brexit tartışmaları, aşırı sağın güçlenmesi, göç sorunu, ekonomik sorunlar, üye devletlerin Birlik kurallarına aykırı tutumları ile çeşitli toplumsal hareketler öne çıkmıştır. Bu gelişmelerin Avrupa Parlamentosu'na nasıl yansıtacağı bütünleşmenin geleceği açısından 2019 seçimlerini önemli kılmaktadır. Çalışmada katılım boyutu, politika değişiklikleri ve ortak politika öncelikleri açısından 2019 seçimleri incelenmiş, oluşan tablo değişim süreci açısından değerlendirilmiştir. İlk defa katılım oranının arttığı bu seçimlerde, merkez sağ ve merkez sol çoğunluğunu kaybederken, politika tercihleri Liberaller, Yeşiller ve Aşırı sağa kaymış, Parlamentoda aşırı sağı temsil eden bir siyasi grup kurulmuştur. Brexit kararının ve genç nüfusun artan katılımındaki etkisi Avrupa Birliği'ne desteğin göstergesi olurken, İngiltere'nin 31 Ocak 2020'de Birlikten ayrılması Parlamentodaki dengeyi de değiştirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Parlamentosu, Brexit, 2019 Seçimleri, Avrupa Birliği

ABSTRACT

The last elections in the European Parliament, which is the only European Union institution formed by elections, were held on 22-24 May 2019. For the elections held during the Brexit process; Brexit debates, the strengthening of far-rights, the immigration problem, economic problems, the attitudes of the member states against the rules of the Union and various social movements became prominent on the pre-election agenda. The impact of these developments on the European Parliament makes the 2019 elections important for the future of integration. In this study, the 2019 elections were examined in terms of the dimension of participation, policy changes and common policy priorities; the results were evaluated related to the period of change. The participation rate has increased that much for the first time, while the centre-right and centre-left were losing their majority, their policy choices changed to Liberals, Greens and Extreme right, and a political group representing the far-rights was formed in the Parliament. While the impact of the Brexit decision and the increasing participation of the young population was an indicator of the support for the European Union; the United Kingdom's withdrawal from the Union on January 31, 2020 has changed the balance in the Parliament.

Key Words: European Parliament, Brexit, 2019 Elections, European Union.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu fezasolak@hotmail.com, Orcid id: 0000-0002-9928-9005.

GİRİŞ

1979'dan beri beş yılda bir yapılan seçimlerle oluşan Avrupa Parlamentosu'nda (AP), en son seçimler 23-26 Mayıs 2019 tarihinde yapılmıştır. Seçimle oluşan tek Avrupa Birliği (AB) kurumu olan AP, aynı zamanda ulus-üstü niteliğe sahip tek parlamentodur. AP'de üyeler, ulusal düzeyde örgütlenmiş siyasî partilerce gösterilen adaylar arasından, ulusal seçim sistemine göre seçilmekte ve üye ülkelerin nüfuslarına göre AP'de yer almaktadır. Yasama, denetim ve bütçe alanında yetkilere sahip olan AP, yasama yetkisini Bakanlar Konseyi ile paylaşmaktadır. AP, Konsey ile birlikte AB yasalarını onaylama, değiştirme ve reddetme yetkisine sahiptir. Üye devletleri bağlayıcı hukuki düzenlemeler de, AP ve Konseyin onayı ile gerçekleşmektedir. Uluslararası anlaşmalara onay veren AP, Komisyonun çalışma programını inceleyerek mevzuat önermesini isteyebilmekte ve AB'ye üye kabulüne karar vermektedir. Komisyon başkanı da Konseyi'nin teklifi ve AP üyelerinin oyu ile seçilmektedir. Başkan, AP tarafından "uygun görme oyu" (veto of concent) ile oylanmakta ve Konsey tarafından atanmaktadır. Tüm AB kurumlarını denetleme yetkisine sahip olan AP, yazılı veya sözlü sorularla, gensoru önergesiyle denetleyebildiği Komisyonu, güvensizlik oyuyla düşürebilmektedir. Avrupa Ombudsmanı'nı da atayan AP, bu kurum aracılığıyla vatandaşların taleplerini değerlendirerek ilgili birimleri harekete geçirebilmektedir. Topluluğun faaliyet alanına giren ve AP'yi ilgilendiren konuda vatandaşların şikayetlerini değerlendirerek onlarla doğrudan bağ kurabilmektedir. Konseyle birlikte AB bütçesini yapan AP, AB'nin yıllık bütçesini onaylamakta, bütçenin uygulanmasını da denetlemektedir (T.C. Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, 2011: 98; Chalmers, Davies & Monti, 2010: 86-87; Tömmel, 2014: 105-107). AP'nin AB karar alma sürecindeki gücü ise karar alınacak konunun niteliğine göre değişen karar alma usulüne bağlıdır² (Chalmers vd., 2010: 103-113).

2019 seçimlerine giderken ise AB gündeminde Brexit müzakereleri, aşırı sağın güçlenmesi, göç sorunu, ekonomik sorunlar, ulusal hükümetlerin AB kurallarına aykırı tutum ve söylemleri ile çeşitli toplumsal hareketler öne çıkmıştır. AB bütünleşmesi açısından çeşitli soru işaretlerine yol açan bu gelişmeler, genişleme ve derinleşme süreçlerinin eş zamanlı yürütülemeyeceği algısını da güçlendirmiştir. Nitekim 2004 yılındaki genişlemenin ardından on ülkenin daha AB üyesi olması, AB içinde ekonomik paylaşımı arttırmıştır. Ardından 2008'de yaşanan ekonomik kriz ve uygulanan kemer sıkma politikaları, 2014 seçimlerinde aşırı sağın güçlenmesi ile sonuçlanmıştır (Elbir, 2019). 2014 seçimlerinin ardından 24 Haziran 2016'da referanduma giden İngiltere'de, halkın %51,9'u "AB'den ayrılma" (Brexit) yönünde oy kullanmıştır. Referandumun ardından da İngiltere-AB arasında anlaşmalı bir ayrılık için Brexit müzakereleri başlamıştır. Müzakere sürecinde AB üyeliği devam eden İngiltere, 2019 seçimlerine katılmış ve AP'de 73 sandalye kazanmıştır. Seçimlerden sonra AB ile varılan Brexit Anlaşması'nın 23 Ocak 2020'de İngiltere'de yasalaşmasının ardından, 31 Ocak 2020'de de İngiltere, AB'den resmen ayrılmıştır³. AB üyesi ülke sayısı 28'den 27⁴'ye düşmüştür. Avrupa'da yükselen aşırı sağ 2016'da Brexit

² Birliğin temel karar alma usulü olan Olağan Yasama Usulü'nde, AP, Konseyle yasama görevini paylaşmaktadır. Özel Yasama Usulleri'nden Danışma Usulünde AP, Konseye görüş bildirirken Muvafakat Usulünde ise AP'nin onayı aranmaktadır.

³ 31 Ocak 2020'den sonra AB-İngiltere ilişkileri 31 Aralık 2020 tarihine kadar "geçiş sürecine" girmiştir.

⁴ Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) Çekya, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İrlanda, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Hollanda, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya, İspanya, İsveç, Hırvatistan.

kararına yol açarken, 2017’de Almanya, Fransa, Hollanda ve İngiltere gibi ülkelerde yapılan genel seçimlerde aşırı sağın güçlenmesi dikkat çekmiştir. Güçlenen aşırı sağ, Avrupa’nın toplumsal, ekonomik ve siyasi yapısına yönelik ciddi bir tehdit oluşturmaktadır (Boyras, Güngörmez & Kavukçu, 2019; 20-21). AP tarafından Nisan 2019’da yapılan kamuoyu araştırmasında da AB’nin en önemli sorununun göç sorunu ve bunu takiben terör sorunu olarak değerlendirilmesi⁵ (Public Opinion Monitoring at a Glance, 2019), Avrupa’da aşırı sağın daha da güçleneceği endişesini arttırmıştır. Diğer yandan üye devletlerin ulusal politikaları ile AB’nin ulus-üstü politikaları arasındaki tutarsızlıklar da, bütünleşmenin istikrarına gölge düşürmekte, bu istikrarı korumaya yönelik yaptırım uygulamalarına yol açmaktadır. Nitekim, AB Komisyonu, Polonya ve Macaristan’ın uyguladığı katı göçmen politikasının Birlik değerleriyle örtüşmediği iddiası ile bu ülkelere yönelik yaptırım kararı almış, iki ülkenin birbirlerine yönelik kararı veto edeceklerini açıklamaları ile kararın bir hükmü kalmamıştır (Smyth, 2019; Günaydın, 2018; Yılmaz, 2018). Yine AB Komisyonu, İtalya’nın 2019 yılı bütçesini, AB kurallarını çiğnediği gerekçesiyle reddetmiştir. Bu gelişmeyle birlikte İtalya’ya mali yaptırım yolu açılmıştır (Alan, 2018). Ayrıca İtalya’daki aşırı sağ/milliyetçi yapı, liberal Avrupa’yı destekleyen Fransa’yı rahatsız ederken, 2019’da Alman-Fransız iş birliğine yönelik yapılan anlaşma da İtalya’yı rahatsız etmiştir (Toubeau, 2019; Duggan, 2019).

AB’de yaşanan bu gelişmelerin AP’ye nasıl yansıtacağı, bütünleşmenin boyutu ve geleceğini anlamak açısından 2019 seçimlerini oldukça önemli kılmıştır. AP seçimleri vatandaşların AB’ye bakışı ve tavrı konusunda bir mesaj niteliğindedir. AB vatandaşları duymak istediği söylemleri, benimsenmesini istediği tutumları, atılmasını istediği adımları ve çözmesini istediği sorunları AP seçimlerinde ifade etmektedir. İlk defa AB’den ayrılma kararı almış bir ülke gerçeği ile karşılaşan AB vatandaşları, Brexit’le birlikte “daha sıkı bütünleşme” ve “yeni ayrılma dalgalarının” olacağı öngörülerini altında seçime gitmiştir. Bu gelişmeler 2019 seçimlerini öncelikle, vatandaşların AB destekçileri ile AB şüpheçileri arasındaki tercihi açısından önemli kılmıştır. Ayrıca mevcut sorunların çözümü ve geleceğe yönelik yeni politika seçenekleri, kırılma sürecindeki AB’de değişimi kaçınılmaz kılmaktadır. Çalışmada bu argümandan yola çıkarak 2019 seçimleri değişim süreci açısından incelenmiş ve AB’de değişimin ne yönde olacağı sorusuna cevap aranmıştır. AB literatürü incelendiğinde 2019 seçimleriyle ilgili sınırlı düzeyde çalışmalar yapıldığı, bu çalışmaların da daha çok üye ülkeler bağlamında ya da genel seçim sonuçlarıyla ilgili olduğu görülmektedir⁶. Türkçe literatürde ise AP’nin seçim tarihinin incelendiği çalışma⁷ dışında 2019 seçimleri ile ilgili bir literatür olmadığı görülmektedir. Çalışma ile bu

⁵ Üye devletlerin mali durumu, ekonomik durum, iklim değişikliği, işsizlik ve AB’nin küresel etkisi bu sorunlardan sonra gelmiştir. Suç oranları, enflasyon ve çevre sorunları sonradan gelen eşit değerde sorunlar olurken, emeklilik, vergilendirme ve enerji arzı sorunları ise son sıralarda yer almıştır.

⁶ Ariadna Ripoll Servent, “The European Parliament after the 2019 Elections: Testing the Boundaries of the ‘Cordon Sanitaire’”, JCR, 15(4), 2019, s. 331-342; Benjamin D. Hennig, “European Parliament Elections 2019”, Political Insight, 10(3), 2019, s.20-21; Oliver Treib, “Euro-scepticism Is Here To Stay: What Cleavage Theory Can Teach Us About The 2019 European Parliament Elections”, Journal of European Public Policy, 2020, <https://doi.org/10.1080/13501763.2020.1737881>; Sylvia Kritzing, Carolina Plescia, Kolja Raube, James Wilhelm, Jan Wouters, Assessing the 2019 European Parliament Elections, Contemporary European Studies, Routledge, 2020, s.272; Vít Hlousek, Petr Kaniok, The European Parliament Election of 2019 in East-Central Europe, Palgrave Macmillan, 2020, s.312

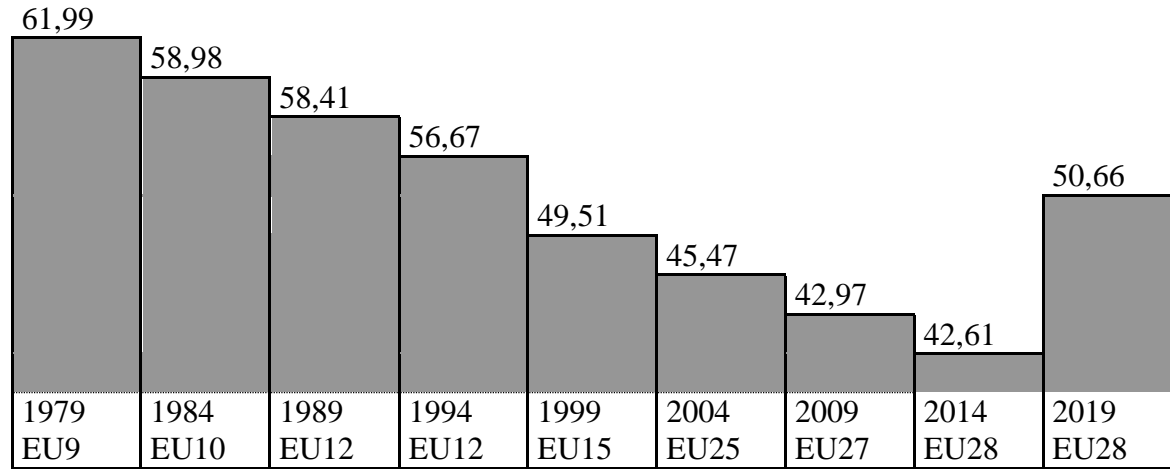
⁷Gökhan Akşemsettinoglu “Avrupa Parlamentosu Seçimlerinde 40 Yıl: 1979-2019”, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 21(1), 2020, s.163-185.

boşluğun doldurulması amaçlanmıştır. Seçmenin AB'ye ilgisi, öne çıkan politika değişiklikleri ve ortak politika öncelikleri açısından incelenen 2019 seçimlerinde, öncelikle seçime katılım boyutu ve buna etki eden unsurlar ele alınmıştır. Seçimden sonra İngiltere'nin, AB'den ayrılması ile AP'nin değişen profili ve güç dengesine dikkat çekilmiştir. Siyasi grupların 2019 seçim politikaları ve AP üyelerinin siyasi gruplara dağılımı, bu gruplardan oluşan Komite ve İntergrupların politika alanlarına yönelik faaliyetleri ele alınmıştır. Seçim sonuçlarının değerlendirilmesi ile ortak politika seçenekleri ve olası koalisyonların hangi politikaları baskın kılarak AB'yi ne tür bir değişime yönlendirdiği belirlenmeye çalışılmıştır.

1. 2019 AP SEÇİMLERİ: BREXİT VE SEÇİME KATILIMDA ARTIŞ

AP, sahip olduğu yetkilerle AB vatandaşlarının hayatlarını yakından etkileyen bir kurumdur. Vatandaşların AP seçimlerine katılarak oy kullanması, AP'nin yapısı, işleyişi ve temsil fonksiyonunun güçlendirilmesi açısından son derece önemlidir. Ancak AP'de en yüksek seçime katılım oranı %61.99 olarak gerçekleşmiş, bu orana da 1979'da 9 üye devletin katılımıyla yapılan ilk seçimlerde ulaşılmıştır. 2014 seçimlerine kadar genişleme dalgalarıyla⁸ üye sayısını 28'e çıkaran AB'de (Composition of the European Union, 2020) seçime katılım oranları ise gittikçe düşerek %42,61'e kadar gerilemiştir. 23 Mayıs'ta başlayıp 26 Mayıs'ta sona eren⁹ (Celimli & Aktan, 2019) 2019 seçimlerinde ise seçime katılım oranı artarak, 1994 seçimlerinden sonra görülen en yüksek katılım oranına ulaşılmıştır.

Tablo 1. AP Seçimleri ve Katılım Oranları

Kaynak: (About Parliament Turnout Result by Year, 2019)

Brexit sürecinde yapılan AP seçimlerinde, katılım oranının önemli ölçüde artması bir değişim sürecine işaret etmektedir. Kamuoyu araştırmasına göre, Brexit tartışmaları 2019 seçimlerinde seçmen davranışı üzerinde etkili olmuş, seçmenleri (%7 kesinlikle ve %15 bir derece kadar: %22 oranında) çekimser kalmak yerine, oy kullanmaya teşvik etmiştir (Zalc,

⁸ Belçika, Almanya, Fransa, İtalya, Lüksemburg, Hollanda-1958; UK, Danimarka, İrlanda-1973; Yunanistan-1981; İspanya, Portekiz-1986; Avusturya, Finlandiya, İsveç-1995; GKRY, Çekya, Estonya, Macaristan, Litvanya, Letonya, Malta, Polonya, Slovenya, Slovakya-2004; Bulgaristan, Romanya-2007; Hırvatistan-2013.

⁹ 2019 AP seçimlerinde oy kullanma tarihleri: (Hollanda, Birleşik Krallık: 23 Mayıs); (İrlanda: 24 Mayıs); (Letonya, Malta, Slovakya, Çekya: 25 Mayıs); (Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Hırvatistan, GKRY, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İtalya, Litvanya, Lüksemburg, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovenya, İspanya, İsveç: 26 Mayıs).

Becuwe & Buruian, 2019: 73). Seçime katılımın en yüksek olduğu ülkeler, Belçika (%88,47), Lüksemburg (%84,24) ve Malta (%72.70) olmuştur. Önceki döneme göre katılımında en fazla artış, Polonya (+21.85), Romanya (+18.76) ve İspanya'da (+16.92) gerçekleşmiştir.

Tablo 2. 2019 AP Seçimlerine Katılım Oranları

Ülke	2014	2019	Ülke	2014	2019
Belçika	89.64	88.47	Finlandiya	39.10	40.80
Danimarka	56.32	66.08	Çekya	18.20	28.72
Almanya	48.10	61.38	Estonya	36.52	37.60
İrlanda	52.44	49.70	GKRY	43.97	44.99
Fransa	42.43	50.12	Litvanya,	47.35	53.48
İtalya	57.22	54.50	Letonya	30.24	33.53
Lüksemburg	85.55	84.24	Macaristan	28.97	43.36
Hollanda,	37.32	41.93	Malta	74.80	72.70
Bileşik Krallık	35.60	37.18	Polonya	23.83	45.68
Yunanistan	59.97	58.69	Slovenya,	24.55	28.89
İspanya	43.81	60.73	Slovakya	13.5	22.74
Portekiz	33.67	30.75	Bulgaristan	35.84	32.64
İsveç	51.07	55.27	Romanya	32.44	51.20
Avusturya	45.39	59.80	Hırvatistan	25.24	29.85

Kaynak: (Turnout by Country, 2020)

Brexit kararı alan İngiltere'de ise önceki döneme göre katılım oranı artmıştır. Bu artışta AB'de kalma yanlısı tarafın etkili olduğu düşünülmektedir. Seçime katılımın en düşük olduğu ülkeler ise Slovakya (%22.74), Çekya (%28.72) ve Slovenya (%28.89) olmuştur.

2019 seçimlerine katılım, bir önceki döneme göre %8,05 oranında artmıştır. Kamuoyu araştırmasına göre bu artışta, Avrupa yanlısı genç nüfusun (25 yaş altı +%14 artış ve 25-39 yaş grubu +%12 artış) seçime katılımı etkili olmuştur. Bu seçimlerde, seçmenlerin %49.4'ü siyasi memnuniyetsizlik, güven, ilgi ve bilgi eksikliği, oy faydasızlığı, ara-sıra oy verme eğilimi ve zamansızlık nedeniyle oy kullanmamıştır. Ayrıca her 10 kişiden 3'ünün hiçbir zaman oy kullanmadığı ve oy kullanma konusunda kararsız olan bir kitlenin varlığı da önem taşımaktadır (Zalc vd., 2019: 9-19). 2019 seçimleri, AP seçimlerine ilginin arttığını gösterse de, katılımı arttırmaya yönelik teşvik edici unsurların geliştirilmesi gerekliliğine de dikkat çekmektedir. Nitekim 2019 seçimlerine katılımı teşvik etmek için "Bu Sefer Oy Kullanıyorum" kampanyası¹⁰ düzenlenmiş, vatandaşlara Avrupa'yı birlikte şekillendirme çağrısı yapılmıştır (Janning, 2018). Ayrıca bazı ülkelerde (Belçika ve Lüksemburg gibi) seçime katılım da zorunludur. Ancak AP'nin yetkilerinin artırıldığı Lizbon Anlaşması'ndan (2009) sonra yapılan 2014 seçimlerinde bile katılımın azalması, gerçek anlamda katılımın artmasında AP'nin diğer AB kurumları içindeki statü ve konumu ile seçim usulünde yapılması gereken değişiklikleri gündeme getirmektedir. Ulusal düzeyde yapılan seçimlerde, pek çok seçmen AP'nin görev tanımına giren konularda ulusal düzeyde

¹⁰ 2018'de AP tarafından düzenlenen, her türlü siyasi parti ve ideolojiden bağımsız olarak seçimleri sahiplenmeye çağrı yapan bir kampanyadır. Göçten, iklim değişikliğine, gençler arasındaki işsizlikten, verilerin korunmasına kadar çeşitli sorunlara dikkat çekilen kampanya ile küreselleşen ve rekabetin arttığı bir dünyada Brexit'e ve AB üyeliğinin geri döndürülemez olmadığına vurgu yapılarak demokrasi için "thistimeimvoting" etiketi altında gerçekleştirilecek etkinliklere, gönüllüler ile destekçilerin katılımı öngörülmüştür.

düşünüp ona göre karar vermekte, AP seçimleri, ulusal iktidarı ödüllendirmek, cezalandırmak ve uyarmak için araçsallaştırılmaktadır. Artan katılım oranı da ulusal sorunlarla ilişkilendirildiği için AB genelinde biriken memnuniyetsizliğin bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir (Yiğit, 2019; Eren, 2019). Ayrıca ulusal düzeyde seçilen AP üyeleri, seçmenle doğrudan bağı olmayan ancak önemli bir güce sahip olan siyasi gruplar içinde yer almaktadır (Judge & Earnshaw, 2003: 73). AP seçimlerinin ulusal seçimlere göre ikinci derecede önemli olması, seçimlerin ulus-üstü düzeye taşınmasını gerektirmektedir. Ancak ulus-üstü listelerin oluşturularak AB'nin tamamını kapsayan özel bir seçim bölgesi önerisi (2011) kabul edilmemiştir. Ayrıca AP üyeleri, çoğu ulusal parlamentoya göre daha fazla etkiye sahip olmasına rağmen, AB yasama süreci triloglar¹¹ ile kamuya açık olmayan karmaşık, teknokratik ve opak bir hale gelmiştir (Lehne & Grabbe, 2019). Belirli bir Avrupa kamusal alanının olmaması, sorumlu aktörlerin belirlenmesini güçleştirirken, ulusal sistemlerde seçim algısını şekillendiren hükümet, iktidar ve muhalefet gibi oluşumların AB'deki kurumsal yapı algısıyla bütünleşmemesi de sistemin anlaşılmasını zorlaştırmaktadır. AP seçimlerinde AB Komisyon başkanının da seçildiği veya Komisyonun AP'ye daha fazla bağlı kalacağı bir model ile tek tip seçim sisteminin tartışılması gerekmektedir.

2. SİYASİ GRUPLAR: BREXİT VE AP'İN DEĞİŞEN PROFİLİ

AP seçimlerinde seçilen üyeler, Parlamentoda siyasi gruplar içinde yer almaktadır. Siyasi gruplar, üye devletlerin siyasi sistemlerindeki çeşitli siyasi ve ideolojik yönelim farklılıklarını yansıtan siyasi partilerden ya da siyasi parti ittifaklarından oluşmaktadır. AP üyeleri, üyesi oldukları siyasi grupların görüşleri doğrultusunda hareket edebildiği gibi ulusal, bölgesel veya sektörel çıkarlar doğrultusunda da hareket edebilmektedir (Jacobs & Best, 2004: 14-19). Ancak AP'nin işlevi açısından, farklı politik kültürlerden ve parti sistemlerinden gelen üyeler arasında uzlaşma sağlanması, karar alma süreçlerinde de gruplar arasında istikrarlı koalisyonların oluşturulması gerekmektedir. Bu durum siyasi gruplar arasında rekabete ve işbirliğine dayalı ilişkilere zemin hazırlamaktadır (Bağcı, 2010: 13). AB düzeyinde politikalar geliştiren siyasi gruplar, ortak politikalar etrafında birleşerek AB'nin iç ve dış politikasına yön vermektedir. AB projesinin geleceğini anlamada, bu grupların politikaları ile AP'deki güç ve etkileşimlerinin iyi analiz edilmesi gerekmektedir. 2019 seçimlerinden sonra AP'de biri bağımsız olmak üzere yedi siyasi grup kurulmuştur. Önceki dönemden Avrupa Halk Partisi-Hıristiyan Demokratlar (EPP); Sosyalistler ve Demokratlar İlerici İttifakı (S&D); Yeşiller ve Avrupa Özgür İttifakı (Greens/EFA); Avrupa Muhafazakarlar ve Reformistler Grubu (ECR) ve Avrupa Bileşik Solu/Nordik Yeşil Sol (GUE/NGL) faaliyetlerini sürdürürken; Avrupa'yı Yenile (Renew) ve Kimlik ve Demokrasi (ID) grupları yeni kurulmuştur (The Political groups of the European Parliament, 2020). AP'de bir siyasi grup kurulabilmesi için üye devletlerin dörtte birinden seçilen yirmi üç üyenin bir araya gelmesi gerekmektedir (European Parliament, 2020: 27). Ayrıca siyasi benzerlik sağlanması da önemli bir koşuldur. Parlamenterlerden her biri tek bir siyasi grup içinde yer almakta, hiçbir siyasi gruba üye olmayan parlamenterler ise bağımsız üyeler olarak temsil faaliyetlerini sürdürmektedir.

2019 seçimlerinin ardından 31 Ocak 2020'de İngiltere'nin AB'den ayrılması AP'nin yapısını değiştirmiştir. AP'de 751 olan Parlamenter sayısı 1 Şubat 2020'de 705'e düşmüştür. İngiltere'nin 73 sandalyesinden 27'si İrlanda (+2), Fransa (+5), İtalya (+3), İspanya (+5), Polonya (+1), Romanya (+1), Hollanda (+3), İsveç (+1), Avusturya (+1),

¹¹ Triloglar, Avrupa Komisyonu, Avrupa Konseyi ve AP arasında yasama teklifleri hakkında üçlü görüşmelerdir.

Danimarka (+1), Slovakya (+1), Finlandiya (+1), Hırvatistan (+1) ve Estonya (+1)'ya dağıtılmıştır. Geri kalan 46 sandalyenin ise gelecekteki potansiyel genişlemeler için yedekte tutulmasına karar verilmiştir (Redistribution of seats in the European Parliament after Brexit, 2020). AP'nin yeni profili İngiltere-AB arasında "geçiş sürecinde" yürütülecek müzakereler açısından önem taşımaktadır.

Tablo 3. 2019 AP Seçimleri ve Brexit Sonrası Siyasi Grupların Dağılımı

Ülke	EPP	S&D	Renew	ID	Greens/EFA	ECR	GUE/NGL	NI	Total
Belçika	4	3	4	3	3	3	1		21
Bulgaristan	7	5	3			2			17
Çekya	5		6	2	3	4	1		21
Danimarka	1	3	6	1	2		1		14
Almanya	29	16	7	11	25	1	5	2	96
Estonya	1	2	3	1					7
İrlanda	5		2		2		4		13
Yunanistan	8	2				1	6	4	21
İspanya	13	21	9		2	4	6	3	58
Fransa	8	6	23	23	13		6		79
Hırvatistan	4	4	1			1		2	12
İtalya	8	18	1	29		6		14	76
GKRY	2	2					2		6
Letonya	2	2	1		1	2			8
Litvanya	4	2	2		2	1			11
Lüksemburg	2	1	2		1				6
Macaristan	13	5	2					1	21
Malta	2	4							6
Hollanda	6	6	7	1	3	4	1	1	29
Avusturya	7	5	1	3	3				19
Polonya	17	8				27			52
Portekiz	7	9			1		4		21
Romanya	14	11	8						33
Slovenya	4	2	2						8
Slovakya	5	3	2			2		2	14
Finlandiya	3	2	3	2	3		1		14
İsveç	6	5	3		3	3	1		21
AB	187	147	98	76	67	61	39	29	704

Kaynak: (MEPs by Member State and Political Group, 2020)

AB Anlaşması (14/2.md.) AP'deki üye ülkelerin sandalye sayısını en az 6 en fazla 96 üye ile sınırlandırmıştır. Mevcut durumda AP'de en fazla üyeye sahip ilk üç ülke Almanya, Fransa ve İtalya olmuştur. İngiltere'nin ayrılması ile Almanya'nın Parlamento sayısı değiştirmezken, Fransa ve İspanya'nın Parlamento sayısı 5'er kişi artmıştır. Bu artışla İspanya, AP'de dördüncü sıraya yükselmiştir. Parlamento sayısı en az olan ülkeler ise Kıbrıs, Malta ve Lüksemburg olmuştur. Ayrıca AP'de en fazla üyesi bulunan siyasi gruplar sırayla EPP, S&D, Renew ve ID olurken, bunu Green/EFA, ECR ve GUE/NGL takip etmiştir. Bağımsızların sayısı 29 olmuştur. AP gündemi ve karar alma süreçlerinde belirleyici bir güce sahip olan siyasi gruplar, temsil ettikleri değerleri, temel politika

hedeflerini ve ortak siyasi yönelimlerini siyasi bir deklarasyonla açıklamaktadır (European Parliament, 2020: 28).

2.1. Siyasi Grupların 2019 AP Seçimlerinde Politika Öncelikleri

2019 seçimlerinde siyasi grupların manifesto, vizyon, öncelikler, temsil edilen değerler adıyla sundukları politika seçenekleri; bu grupların AB gündemine yönelik söylemleri, AB'ye bakış açıları, belli konulara yönelik tutumları, sorun algıları ve çözüm önerileri hakkında bilgi verirken, genel olarak AB'nin izleyeceği politikalar hakkında da bilgi vermektedir.

Avrupa Halk Partisi (Hıristiyan Demokratlar) (EPP): Merkez sağ çizgide yer alan EPP, 2019'da yayınladığı manifestosunda, Avrupa'nın tarihi bir dönüm noktasında olduğuna dikkat çekerek, 21.yy.ın yeni tehditlerine karşı korumacı bir Avrupa anlayışını öne çıkarmıştır. Grup "*vatandaşlarını koruyan Avrupa*" söyleminde, yasadışı göçü durdurma, terörizm ve organize suçla mücadele, yeni askeri tehditlere karşı koyma, Avrupa sosyal modelini koruma, iklim değişikliğiyle mücadele ve siber güvenliği öngörmektedir. "*Yaşam tarzını koruyan Avrupa*" söyleminde ise radikal İslam, terörist tehditler ve otoriter dalgalara karşı AB'nin kültürel zenginliğini, demokrasi ve AB değerlerini ve Avrupa kimliğinin merkezi olan aileyi korumayı amaçlamıştır. Grubun mülteci politikası güçlü entegrasyon ile etkili iade politikasına dayanmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma için de yoksullukla mücadeleyi ve Batı Balkanlar'ın Avrupa perspektifini desteklemektedir. Grubun bölge ülkelerinden beklentisi, Avrupa standartlarına bağlılık, hukukun üstünlüğü ve yolsuzlukla mücadeledir. Katılım müzakerelerini sonlandırmayı öngördüğü Türkiye ile ortaklık ve işbirliğine dayalı ilişkileri desteklemektedir. Grup, "*fırsatlar sunan Avrupa*" söyleminde iş imkanı yaratma, yatırım yapma, sosyal pazar ekonomisi, insan merkezli rekabet anlayışı, Ortak Tarım Politikası'nda modernizasyon, yapay zeka ve robot potansiyeli ile yenilikçi bir Avrupa tasvir etmiştir. Gruba göre Avrupa yaşam tarzında yenilikçi Avrupa ile AB değerleri bir arada olmalıdır. "*Vatandaşlarını güçlendiren Avrupa*" söyleminde ise Parlamenter demokrasiyi ve demokratik katılımı güçlendirme, AP'ye mevzuat başlatma ve yasaları yürürlüğe koyma yetkisinin verilmesini öngörmektedir. Grup, ulusal ve bölgesel parlamentoların yerinden yönetim ilkesine göre -yasama ve denetim yetkileri-güçlendirilmesini ve halka yakınlığı esas almıştır. AB Komisyon Başkanının Avrupa Partisinde görev yapmış olmasını ve AP seçimlerinde halk tarafından seçilmesini öngören grup, dış politika konularında Nitelikli Çoğunluk Oyu uygulamasını savunmaktadır. Vergide adalet ve bürokrasinin azaltılması da grubun savunduğu politikalar (EPP Manifesto, 2019: 1-14).

Sosyalistler ve Demokratlar İlerici İttifakı (S&D): AP'de merkez solu temsil eden grup, *kampanyasını* vergi adaleti; Afrika ile S&D'ler; kadın hakları; sosyal haklar; dijital birlik; enerji yoksulluğuna son başlıklı konular üzerinden yürütmüştür. Grubun *öncelikleri* arasında yeşil Avrupa anlayışı bulunmaktadır. 28 Kasım 2019'da AP'nin iklim acil durumu ilan etmesiyle grup, Paris Anlaşması ve BM Sürdürülebilir Kalkınma hedeflerini yansıtan, kapsayıcı, refahı arttıran, sosyal ve ekolojik ilerlemeye dayalı sürdürülebilir yeni bir ekonomik model önermektedir. Grup, sosyal, ekonomik, politik ve bölgesel alanda *sürdürülebilir eşitliği* savunmakta, uzun vadeli bütçe ile sosyal içerme yatırımlarını öncelemektedir. Demokrasi ve temel hakların korunması; göç ve iltica konularında ileriye dönük bir vizyon ile dayanışmaya dayalı, etkili, insancıl ve düzenli bir sınır kontrolünü öngörmektedir. *Güçlü Avrupa için güçlü kurumlara* ve sivil toplumun önemine dikkat çeken grup, sendikalar, STK'lar, halk platformları, gençlik girişimleri ve kadın platformları ile işbirliğini desteklemektedir. AB ve Afrika arasında güven ortaklığı; küresel dünyada

istikrar ve demokrasi; insan hakları, dayanışma ve demokratik araçlar grubun değerleri arasındadır (S&D Group, What we stand for , 2020).

Avrupa'yı Yenile Grubu (Renew): AP'de yeni kurulan grup, 2018'de ALDE Parti Kongresi'ndeki bildirgeyi vizyon olarak kabul etmiştir. 2019 seçimlerini ise özgürlük, refah ve istikrar ile milliyetçilik ve otoriterlik arasında yapılan bir tercih olarak değerlendirmiştir. Grup, seçim manifestosundaki "*Avrupa değerleri liberal değerlerdir*" söyleminde, hukuk devleti anlayışı ile insan haklarını koruma; farklılıklarla güçlenme ve azınlık hakları; eşit ve adil fırsatlar; kadına şiddetle mücadele -İstanbul Sözleşmesi'ni onaya çağrı ile cinsiyet eşitliğini desteklemektedir. "*Gelecekte bütünleşmiş Avrupa*" söyleminde ise; büyüme ve istihdam için küreselleşme; korumacılığa karşı serbest ve adil ticaret; dijital Avrupa; bürokrasiyi azaltma; ırkçılığı ret; iltica hakkına bağlılık (Cenevre Mülteci Sözleşmesi); AB sınırlarını koruma; iyi yönetim; üye devletler arasında eşgüdümlü kalkınma politikası; demografik zorluklara karşı Kale Avrupa'sı olma ve ortak entegrasyonu savunmaktadır. "*Yenilik ve fırsatlar Avrupa'sı*" ile grup, araştırma ve yeniliğe yatırım; hayat boyu öğrenme; akıllı işgücü, işsizlikle mücadele ve işgücü hareketliliği; sürdürülebilir kalkınma; sera gazı emisyonunu azaltma; verimli ve yenilenebilir enerji sağlamayı öngörmektedir. Grup, küçük ve orta ölçekli işletmeler için küresel ticarete adil ve sürdürülebilirliği esas almaktadır. "*Faydalı ve bütünleştirici dijital yenilik*" söyleminde ise, Dijital Tek Pazar; rekabetçi ve tekelciliğe karşı dijital alan; uyumlu veri koruma politikaları; blockchain, yapay zeka, ekonomi ve kamusal alandaki teknolojiler için güçlü yasal çerçeve; dijital kimlik ve siber güvenliği incelemektedir. Grup "*küresel alanda öncü Avrupa*" için güçlü ekonomi, diplomatik ve askeri potansiyelleri ile yumuşak ve sert güç rolüne sahip; savunmada işbirliği; Europol'un güçlendirilmesi; istihbarat paylaşımında işbirliği ile AB'nin güvenlik çıkarlarını korumayı amaçlamaktadır. Brexit'ten hoşnut olmayan grup, İngiltere ile yakın ortaklık ve işbirliğini; kriterleri yerine getirme şartıyla Batı Balkan ülkeleri dahil ortak Avrupa alanını desteklemektedir. "*Vatandaşı için çalışan Avrupa*" söyleminde ise kararların en uygun ve doğrudan hizmet veren yerel, bölgesel, ulusal veya AB düzeyinde alınması; yetki ikamesi; ademi merkezîyetçilik; AB kurumlarında şeffaflık ve verimlilik; AP'ye mevzuat başlatma hakkının verilmesi ve karar alma sürecine daha çok dahil edilmesi; Avrupa Konseyi ve AB Konseyi'nde daha fazla müzakere ve şeffaflığı; vatandaşlarına yakın, açık, meşru ve demokratik bir AB hedeflemektedir. Grup "*her Euro'yu saymak: akıllıca yatırım yapmak*" söyleminde inovasyon, araştırma ve değişen teknolojiye; güvenliğe; çevre ve iklim değişikliğiyle mücadeleye; genç işsizliğine çözüm üreten bir bütçe öngörürken, Ekonomik ve Parasal Birliğin inşası; Euro bölgesinde bankacılık birliği ve Ortak Tarım Politikası'nda reformu incelemektedir (ALDE Manifesto, 2019; 1-12)

Kimlik ve Demokrasi Grubu (ID): 2019 seçimleri ile AP'de ilk defa aşırı sağ görüşü temsil eden bir siyasi grup kurulmuştur. Önceki dönemden Uluslar ve Özgürlükler Avrupası (ENF) yerine kurulan grup, Avrupa şüpheci ve milliyetçi duruşu ile öne çıkmaktadır. 2014 seçimlerinden güçlenerek çıkan aşırı sağ, AP'de yeterli üye sayısına ulaşmış, ancak, en az yedi ülkeden üye kriterini yerine getiremediği için grup kuramamıştır. Sonradan Polonya ve İngiltere'den üye transfer edilerek ilgili kriter yerine getirilmiş ve ENF grubu kurulmuştur. ENF ile Özgürlük ve Demokrasinin Avrupası (EFDD) grubu, AP'de, AB ve göçmen karşıtı gruplar olarak tanımlanmıştır (Karaca, 2015). Yeni kurulan ID grubu ise kendi Avrupa vizyonunu Avrupa şüpheci veya Avrupa karşıtı olarak değil "*egemenlikçi*" kavramıyla tanımlamıştır. Grup, ulusal egemenlik taraftarlığı ile gücü, AB'den üye ülkelere iade etmeyi amaçlamaktadır. Grubun diğer amaçları arasında *göç karşıtlığı; İslam'ın Avrupa'da yayılmasını önleme; istihdam ve büyüme yaratma; güvenliği*

arttırma ve bürokrasiyi azaltma yer almaktadır (Parliament group priorities: Identity and Democracy, 2019). Huet'e göre ID, bu ortak amaçlarda birleşse de, üyeleri arasında bütçe politikaları, sosyal ve ekonomik konularda bir arada çalışmalarını engelleyecek görüş ayrılıkları vardır (Huet, 2019). Adams'a göre ise ID, tutarsız ve etkisiz olma riski taşımaktadır. AP'de konu bazlı karar alma sürecinde popülist blok, kendi iç çıkarları söz konusu olduğunda parçalanma riski ile karşılaşacaktır. Ona göre popülizm siyasi çözümlere ortak zemin sağlamak için yetersizdir ve kimlik de belirli politik kararlarda uzlaşma için yeterli değildir (Adams, 2019). Dolayısıyla ID, AB'nin sorunlarını kendi penceresinden tasvir ederek bu sorunlara yönelik önereceği çözümler ve geliştireceği politikalarla tutarlılığını ve etkisini güçlendirebilecektir.

Yeşiller ve Avrupa Özgür İttifakı (The Greens/EFA): The Greens/EFA insan haklarına ve çevreye saygılı bir toplumu esas almaktadır. Grubun *temel değerleri* arasında kendi kaderini tayin etme anlayışı ile barınma, sağlık, eğitim, kültür ve yaşam kalitesi; iş dünyasında özgürlük; işsizlikle mücadele ve iş tercihi açısından yaratıcı insan potansiyelini geliştirme; karar alma süreçlerine doğrudan katılım ve demokrasinin güçlendirilmesi; Konsey ve Komisyonda şeffaflığın artırılması; Komisyonun AP'ye karşı sorumlu olması; dayanışma ve yetki ikamesine dayalı serbest halklar birliği; ekonomiden çok sosyal, kültürel ve ekolojik değerleri ile öne çıkan bir AB anlayışı yer almaktadır. Grubun *öncelikleri* arasında iklim değişikliğine karşı yeşil enerji devrimi ile mücadele etme, biyolojik çeşitliliği koruma, kaynakların sürdürülebilir kullanımını teşvik etme; iklim aktivistleri ile AP arasında köprü kurma; İklim Kanunu'nun geliştirilmesi bulunmaktadır. Sağlıklı gıda, tedarik zincirinde tüketici hakları ve şeffaflık için mücadele eden grup, GDO'suz bir Avrupa öngörmektedir. *Vergi adaletini* önemseyen grup, Luxleaks¹² skandalı ile ortaya çıkan gizli vergi anlaşmalarına karşı vergi şeffaflığına vurgu yapmaktadır. *Yeşil ticaret politikasını* savunan grup, ticarete minimum enerji kaynakları ile maksimum refahı öngörmektedir. Ayrıca vatandaşın sesine kulak veren, eşitlikçi, özel çıkarların süreci ele geçirmesini önleyen şeffaf bir demokrasi anlayışını benimsemektedir (Greens/Efa About the Group 2020; Greens/Efa Our Priority, 2020).

Avrupa Muhafazakarlar ve Reformistler Grubu (ECR): Milliyetçi, muhafazakar ve ekonomik açıdan da liberal bir çizgide yer alan ECR, vizyonunu belli başlıklar altında açıklamıştır. Grup, *üye devletleri korumak ve saygı göstermek* söyleminde küreselleşme, bölgesel çatışmalar, yoksulluk ve kitlesel göçe karşı Ortak Avrupa İltica Sistemi'nde reform ve işleyen bir AB göç sistemini öngörmektedir. Yaban hayatını koruma, sera gazı emisyonlarını azaltma; kaliteli hava için Avrupa'nın havasını temiz tutma; balıkçıları ve denizleri koruma anlayışını da *sağduyu ve sürdürülebilirlik* vizyonu ile ifade etmektedir. Küresel ekonomik gelişmeyi destekleyen grup, küreselleşme ve serbest ticaretin AB'ye etkisine dikkat çekerek, serbest ticaret anlaşmalarından daha fazla fayda sağlamayı, demokrasi ve din özgürlüğünün dünya çapında korunmasını öngörmektedir. Hesap verebilirliğin artırılmasını amaçlayan grup, bu kapsamda üye devletlere saygılı ekonomik bir alan; daha az bürokrasi-daha fazla sorumluluk; istikrarlı bir ekonomi için hatalardan ders çıkarma ve AB kurumlarında israfın önlenmesini savunmaktadır. Grubun, *vergi mükellefleri için katma değer* vizyonunda ise, tüketicinin ve işletmelerin korunması, işletmeler üzerindeki yükü azaltma, organize suç, vergi kaçakçılığı, suiistimal ve yasadışı faaliyetlerin ihbar edilebilmesi için güvenliğin sağlanması yer almaktadır. *İnsanları ve işletmeleri birbirine yakınlaştırmak* için ulaştırma, tek pazar ve tüketici haklarına yönelik

¹² 2014'de Lüksemburg'da, 340 küresel şirketin gizli vergi anlaşmalarıyla vergi kaçırdığına ilişkin finansal skandal Luxleaks olarak bilinmektedir.

etkili bir mevzuatın oluşturulmasını savunan grup, demiryolu bağlantıları ile erişilebilir yolcu ve yük taşımacılığını; verimlilik için otomobil üreticilerinin güvenlik ve emisyon testlerinden ulusal hükümetlerin yetkili kılınmasını öngörmektedir. ECR'nin kampanyasında mali konularda şeffaflık ve hesap verilebilirlik, işletmeler üzerindeki yükü azaltma, tek koltuk yaklaşımı¹³, plastik atıkların azaltılması, AP'de çeşitliliğin artırılması, AB ile Batı Balkanlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve hayvanların korunması öne çıkmaktadır (ECR Group Vision for Europe, 2020; ECR Group Campaigns, 2020).

Avrupa Birleşik Solu/Nordik Yeşil Sol (GUE/NGL): GUE/NGL, üyelerin kimlik ve düşünce çeşitliliğine saygı göstermek ve korumak olarak tanımladığı *konfederalizmi*; eşitlikçi, barışçıl ve sürdürülebilir Avrupa bütünleşmesinin vizyonu olarak kabul etmiş, ancak bunun, yaşam koşullarını iyileştirme çabasında olan AB ve üye ülkeler tarafından yansıtılmadığına dikkat çekmiştir. Gruba göre daha iyi iş ve eğitim fırsatları; sosyal güvenlik ve dayanışma; kaynakları verimli kullanma; kültürel değişim ve çeşitlilik; sürdürülebilir ekonomik kalkınma; tutarlı ve güçlü bir barış politikası AB'nin hedefi olmalıdır. Kadın-erkek eşitliği; medeni haklar; özgürlükler ve *insan haklarının korunması ile ırkçılık karşıtı* yaklaşımlarıyla dikkat çeken gruba göre, AB *bir elit projesi değil, halkın projesi* olmalıdır. Grubun *temsil ettiği değerlerin* başında insanlara hizmet eden bir ekonomi ile toplumlar, ülkeler ve bölgeler arasında servetin adil dağılımını öngören ekonomik adalet gelmektedir. Grubun çevre yaklaşımında *sürdürülebilir adil bir çevre anlayışı* içinde doğayı koruma, tarım ve balıkçılık politikaları ile kırsal ve kıyı topluluklarını destekleme, toksik kimyasallara yönelik denetimler ve hayvan hakları öne çıkmaktadır. Feminizmi temsil eden grup, eşitlik için çalışma; cinsiyetçilikle mücadele; kadınların, azınlıkların ve LGBT haklarının korunması; kadına ve kız çocuklarına yönelik şiddetin önlenmesini öngörmektedir. *Hak ve özgürlükler* kapsamında saygınlık; eşitlik; dayanışma; sivil özgürlükler; insan hakları; verilerin korunması ve bilgiye erişim de grubun temsil ettiği değerlerdir. Dış güvenlik stratejisinde barış ve dayanışmayı esas alan grup, demokrasi konusunda hesap verilebilirlik ve şeffaflık ilkesine dikkat çekmektedir (GUE/NGL About the Group 2020; GUE/NGL What We Stand for, 2020).

Bağımsızlar (NA): Bağımsızlar, AP'de, kimi zaman beraber kimi zaman ayrı hareket edebilmektedir. 1999'da AP'nin "Bağımsız Üyeler Teknik Grubu" kurulmasını reddetmesini, Avrupa İlk Derece Mahkemesi ve Avrupa Adalet Divanı'nın haklı bulması ile (Poptcheva, 2015:1-3) Bağımsızların "karışık grup" kurmaları engellenmiştir.

2.2. 2019 AP Seçim Sonuçları ve Ortak Politika Seçenekleri

2019 seçimlerinde, 1979'dan beri ilk defa Birliğin statüko gücünü elinde tutan merkez sağ ve merkez sol AP'de çoğunluğunu kaybetmiştir. Bu kayba karşı seçmenlerin politika tercihleri de Liberaller, Yeşiller ve Aşırı sağa kaymıştır. Statükoda dönüşüme yol açan bu değişim seçmen oylarının geçişken ve dinamik yapısına dikkat çekmektedir. AB fikrine pozitif bakan Liberaller ve Yeşiller mobilize olduklarında AP'de önemli bir güce ulaşabilmektedir. Statüko karşıtlığı ile bilinen Aşırı sağ ise Avrupa basınına göre bu seçimlerin en başarılı hareketi olarak kabul edilmiştir. Ancak Parlatmentonun işleyişi açısından bakıldığında, aşırı sağ, AB şüphecileriyle belli konularda uzlaşsa da Liberallerle uzlaşması zordur. Merkez sağ ve merkez sol için de Liberallerin ve Yeşillerin desteği önem

¹³ AB kurumlarında israfın sonlandırılmasını "tek koltuk" önerisi ile destekleyen grup, AP çalışmalarının Brüksel'den Strazburg'a taşınmasından doğan maliyete ve zarara dikkat çekerek buna son verilmesini öngörmektedir. (750 milletvekili, 3000 personel ve bir dizi lobinin Brüksel'den Strazburg'a gidiş-gelişi, 102 ile 180 milyon Euro maliyete 20.000 tonluk CO² salınımına neden olmaktadır).

kazanmıştır (Eren, 2019; Vatandaş, 2019; O'Sullivan, 2019; Elbir, 2019). Seçim sonuçları çelişkili mesajlar verse de, 2019 seçimlerinde seçmenler genel olarak tercihlerini ana akım ve Avrupa destekçisi partilerden yana kullanmıştır. Ancak, AP'yi AB destekçisi ve AB şüphesi olarak iki kanatlı bir yapıya dayandırmak; siyasi grupların her iki kanattan üyelere sahip olabilmesi¹⁴ ve iç yapılarında farklılaşan politika alanlarına yönelik tutumlarından dolayı mümkün değildir (Avrupa Parlamentosu Rehberi, 2020). AP'de kilit politika alanlarında parti disiplinli koalisyonlar yerine; parti tercihleri, ulusal ve kişisel tercihlere göre ittifaklar oluşturulmaktadır. Bu süreçte büyük partiler gücü yönlendirme kabiliyetleri ile etkili olabilmektedir (Lehne & Grabbe, 2019). EPP, ekonomiyi doğrudan etkileyen oylamalarda (tarım, ticaret, bütçe, kaynak dağılımı vs.), S&D ise özgürlükler ve sosyal konularda ortak yaklaşımı benimserken; EPP üyeleri kültürel konularda S&D üyeleri ise ekonomi ve tarım politikalarında daha özgür hareket edebilmektedir (Fratescu, 2015: 105-106). Çoğu grup, Ortak Dış Güvenlik Politikası'nın hedefleri üzerinde uzlaşırken, AB'nin bu politikayı nasıl yürütmesi gerektiği konusunda ayrışabilmektedir. Bu da özel politika alanlarında daha az uyumlu olduğunu göstermektedir (Fiott, 2015: 7).

2019 seçimlerinde siyasi grupların ortak politika alanlarında, göç; yeşil Avrupa; çevre koruma; iklim değişikliği; dijital Avrupa; siber güvenlik; işsizlikle mücadele; vergi adaleti; hak ve özgürlükler; eşitlik; şeffaflık; hesap verilebilirlik konuları öne çıkarken, bu konulara yönelik politikaların yürütülmesinde farklı seçenekler sundukları görülmektedir¹⁵. Genişleme sürecinde Batı Balkan ülkeleri; etkileşim sürecinde ise Afrika önceliği dikkat çekmektedir. Ayrıca AP'ye mevzuat başlatma ve yasaları yürürlüğe koyma yetkisinin verilmesi; Komisyon Başkanının AP seçimlerinde belirlenmesi; ulusal ve bölgesel parlamentoların güçlendirilmesi önerileri kurumsal değişim ihtiyacına dikkat çekmektedir. Siyasi gruplar politikalarında Brexit'e pek yer vermemiştir. İngiltere ile yakın ve ortak işbirliğine değinilmiştir.

Diğer yandan AP'de farklı siyasi gruplardan üyeler bir araya gelerek siyasi komiteler ve İntergruplar oluşturmaktadır (Nedergaard & Jensen, 2014: 192). AP'deki ortak politika çalışmalarına ve işbirliğine dikkat çeken bu grupların amaçları, faaliyet alanları ve statüsü birbirlerinden farklıdır.

2.2.1. Siyasi Komiteler

Siyasi komiteler AP'nin resmi organıdır. AP'de görüşülecek konular genel kurula gelmeden önce belli politika alanlarında uzmanlaşmış Komitelerde ele alınmaktadır. Komitelerin kurulmasında AP üyelerinin uzmanlık alanları ve siyasi grupların yapısı belirleyici olmaktadır. (Neuhold, 2001: 6-8). AB mevzuatı üzerinde Konseyle müzakere etmek için ekip oluşturan Komiteler, inisiyatiflerindeki raporları kabul etmekte, uzmanlarla oturum düzenlemekte ve diğer AB kurum ve kuruluşlarını gözlemlemektedir. İlgili raporların kabul edilmesiyle, yasama teklifi veren ve genel kurulda değişiklik önerisinde bulunabilen Komitelerin, tartışmaları kamuya açıktır. AP'de belli konulara yönelik alt komiteler ve geçici komiteler yanında, iddia edilen ihlalleri veya kötü yönetimi araştırmak için soruşturma komiteleri oluşturulmaktadır (Introduction, 2020).

¹⁴ Bir dönem Avrupa Halk Partisi ve Avrupalı Demokratlar Grubu (EPP/ED) içinde hem AB'de bütünleşmeye sıcak bakan Hıristiyan Demokratlar, hem de daha fazla bütünleşmeye şüpheyle yaklaşan İngiliz Muhafazakârlar yer alabilmiştir.

¹⁵ Göç sorununa farklı politik yaklaşımlar; etkili iade politikası, sınır kontrolü, göç karşıtlığı, işleyen bir göç sistemi ve güçlü entegrasyondur.

2019 seçimlerinden sonra AP’de Dış İlişkiler (AFET); Kalkınma (DEVE); Uluslararası Ticaret (INTA); Bütçe (BUDG); Bütçe Kontrol (CONT); Ekonomik ve Parasal İşler (ECON); İstihdam ve Sosyal İşler (EMPL); Çevre, Halk Sağlığı ve Gıda Güvenliği (ENVI); Sanayi, Araştırma ve Enerji (ITRE); İç Pazar ve Tüketicinin Korunması (IMCO); Ulaştırma ve Turizm (TRAN); Bölgesel Kalkınma (REGI); Tarım ve Kırsal Kalkınma (AGRI); Balıkçılık (PECH); Kültür ve Eğitim (CULT); Hukuk İşleri (JURİ); Sivil Özgürlükler, Adalet ve İçişleri (LIBE); Anayasal İşler (AFCO); Kadın Hakları ve Cinsiyet Eşitliği (FEMM); Dilekçe (PETİ); Taşımacılıkta Hayvanların Korunması (ANIT) Komiteleri kurulmuştur. Ayrıca İnsan Hakları (DROI) ve Güvenlik ve Savunma (SEDE) alt komiteleri ile (ANIT) soruşturma komitesi oluşturulmuştur (List of Committees, 2020). Komitelerde siyasi gruplar üye sayılarına göre temsil edilmektedir¹⁶. Komite üyeleri ise Başkanlar Konferansı’nın belirlediği tarihe kadar atanmaktadır. Aksi halde ilgili koltuklar boş kalmakta ve siyasi grupların sonradan yer değiştirmesine izin verilmemektedir (European Parliament, 2020: 116). Ayrıca bir Parlamenter birden fazla Komitede görev alabilmektedir (Yurdanova, 2013: 40).

Tablo 4. 2019 AP Seçimleri ile Siyasi Grupların Komitelere Dağılımı

Komiteler/ Siyasi gruplar	EPP	S&D	Renew	ID	Greens/EFA	ECR	GUE/NGL	NA	Toplam
AFET	19	15	10	7	7	6	4	3	71
DEVE	7	5	4	3	3	2	1	1	26
INTA	11	7	6	5	4	4	2	2	41
BUDG	11	9	6	4	4	3	2	2	41
CONT	8	6	4	3	3	3	2	1	30
ECON	16	13	8	7	6	5	3	2	60
EMPL	15	12	8	6	4	5	4	1	55
ENVI	21	17	11	9	8	7	5	3	81
ITRE	20	16	11	8	8	7	4	3	77
IMCO	21	16	11	8	8	7	4	3	78
TRAN	13	10	7	5	5	4	3	2	49
REGI	11	9	6	5	4	4	2	2	43
AGRI	13	10	7	5	5	4	3	1	48
PECH	7	6	4	3	3	2	2	1	28
CULT	8	7	4	3	3	3	2	1	31
JURİ	7	5	4	3	2	2	1	1	25
LIBE	18	13	9	7	7	6	4	3	67
AFCO	7	6	4	3	3	2	2	1	28
FEMM	9	7	5	4	4	3	2	1	35
PETİ	9	5	5	4	3	3	2	2	33
ANIT	8	6	4	3	3	3	2	1	30

Kaynak: (Committees, 2020)¹⁷

¹⁶ Komitelerde 25 ile 81 arasında değişen sayıda üye; eşit sayıda yedek üye; 2,5 yıl için Komite bürosu; 1 başkan ve 4 başkan yardımcısı yer almaktadır.

¹⁷ Komitelerin siyasi gruplara dağılımı, ilgili kaynaktan alınan verilere göre yazar tarafından düzenlenmiştir.

Komiteler arasında üye sayısı, etkileşim türü ve politika alanları açısından oluşan farklılıklar bazı Komiteleri diğerlerinden daha güçlü kılmaktadır.

Tablo.5. Komitelerin Politik Çıktı ve Güç Temelli Sınıflandırılması

	Çok güçlü komiteler	Daha az güçlü komiteler
Bilgi odaklı, mevzuat oluşturmaya yönelik	(BUDG), (TRAN), (IMCO), (JURİ)	(AFET), (DEVE), (INTA) (CONT), (AFCO),(PETI)
Çıkar odaklı, daha çok dağıtıcı nitelikte	(EMPL)	(AGRI), (PECH), (REGI)
Karma Komiteler	(ECON), (ENVI), (ITRE), (LIBE), (CULT)	(FEMM)

Kaynak: (Yurdanova, 2013: 39)

Tüm siyasi gruplardan en çok üyeye sahip üç Komite ENVI, IMCO ve ITRE'dir. Çok güçlü Komiteler arasında yer alan bu Komiteler, çevre ve ekonomi odaklı politikaları öne çıkarmaktadır. Tüm Komitelerde EPP ve S&D üyelerinin ağırlıklı olması gündem belirleme ve politikaları yönlendirmede bu grupları etkin kılmaktadır. Ancak AP'nin işleyişi, farklı siyasi grupların ittifaklarla politikaları yönlendirmesine imkan sağlamaktadır. Ayrıca Komitelerin Parlamenterlerden çok ilgili gruplarla etkileşimi -ENVI üyeleri ile çevresel gruplar vb. gibi- (Hix & Hoyland, 2013: 182) Komite çalışmalarında grup etkisine de dikkat çekmektedir.

2.2.2. İntergruplar

İntergruplar AP'nin resmi organı değildir. Ancak AP tarafından desteklenen gruplardır. İntergruplar farklı siyasi gruplardan AP üyelerinin, belirli konulardaki çıkarları geliştirmek (Bouwen, 2004: 484), geliştirdikleri bu çıkarları AP gündemine taşımak ve bu alanda politikaların belirlenmesini sağlamak amacıyla oluşturdukları gruplardır. İdeolojik eğilimi olmayan, çalışma grubu da sayılmayan bu gruplar belli sorunlara dikkat çekerek AP üyelerinin bu sorunlara odaklanmasını sağlamaktadır¹⁸(Morgan & Steed, 2003: 80). AP dışındaki kişi, seçmen ve gruplarla gayri-resmi ilişkiler kuran İntergruplar, uzmanlaştıkları alanlar ilgili toplantılara Komite üyelerinin katılımını sağlayarak istişare ortamları oluşturmaktadır. Ayrıca yasa önerileri hakkında AP üyelerini bilgilendirerek, gruplararası koalisyon oluşmasına da zemin hazırlamaktadır (Foret, 2014: 14 ; Corbett, Jacobs & Schackleton, 2011: 209; Butler, 2008: 577). En az üç siyasi grubun başvurusu ile kurulan İntergrupların, finansal kaynakları Quaestors¹⁹ tarafından kaydedilmektedir (European Parliament, 1999). AP'nin usul kurallarına göre kurulan "kayıtlı İntergruplar"²⁰, AP'nin -konferans salonu, tercüme vs.- imkânlarından faydalanabilmektedir (Tanasescu, 2009: 50). Her Parlamento döneminde yeniden kurulan İntergrupların sayıları, amaçları ve faaliyet alanları da değişebilmektedir. 2019 seçimleri sonrası, 11 Aralık 2019'da Başkanlar Konferansı yeni kurulacak İntergrupları onaylamıştır.

¹⁸ Hayvanların Sağlığı ve Korunması İntergrubu ilgili aktivistlerin AP üyelerine mektup yazması ile kurulmuştur.

¹⁹ AP üyelerinin idari ve mali çıkarları ile ilgilenmekle yükümlüdür.

²⁰ AP'de kayıtlı İntergruplar dışında kayıtlı olmayan İntergruplar da vardır.

Tablo 6. 2019 Seçimleri Sonrası İntergruplar ve Siyasi Gruplara Dağılımı

İntergruplar /Siyasi gruplar	EPP	S&D	Renew	ID	Greens/EFA	ECR	GUE/NGL	NA	Toplam
Yolsuzlukla Mücadele	21	20	26	-	56	-	3	3	129
Anti-İrkçılık ve Farklılık (ARDI)	5	34	14	-	24	-	13	1	91
Biyo-Çeşitlilik, Avcılık ve Kırsal Bölge	44	20	13	40	-	16	1	-	134
Çocuk Hakları	27	25	31	2	10	-	2	2	99
İklim Değişikliği, Biyo-Çeşitlilik ve Sürdürülebilir Kalkınma	23	26	28	1	10	2	4	3	97
KOBİ'ler - Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Batı Sahara	1	35	3	-	10	-	26	-	75
Sosyal Ekonomi	13	29	24	1	6	-	6	3	82
Engelliler	23	26	10	5	3	-	9	3	79
Yoksullukla Mücadele	4	12	4	-	3	-	4	-	27
Avrupa Kültürel Mirası, St. James'in Yolu ve Diğer Avrupa Kültür Rotaları	73	4	3	-	-	3	-	-	83
Din Özgürlüğü ve Dini Hoşgörü	3	2	3	3	-	4	-	-	15
Gökyüzü ve Uzay	49	19	18	-	1	9	-	-	96
Sendikalar	9	27	3	-	3	-	18	1	61
Geleneksel Azınlıklar, Milli Topluluklar ve Diller	11	2	8	4	4	2	2	2	35
Kentsel	23	15	1	-	3	-	2	5	49
Hayvanların Sağlığı ve Korunması	14	12	12	5	18	7	12	10	90
Kırsal Dağlık ve Uzak Bölgeler (RUMBA) ve Akıllı Köyler	11	26	9	1	3	-	2	-	52
SEARICA (Denizler, nehirler, adalar&kıyı alanları)	27	40	20	-	11	1	8	-	107
Şarap, İnsan ve Gıda Maddeleri	34	18	22	12	1	3	-	1	91
LGBTİ	16	42	28	-	24	-	17	6	133
Kanser	2	1	1	-	-	-	-	-	4
Ortadoğu'daki Hıristiyanlar	2	-	-	30	-	3	-	2	37
Yeşil Yeni Anlaşma	12	47	8	-	28	1	10	1	107
Rekabetçi Avrupa Endüstrisi:Uzun Vadeli Ve Sürdürülebilir Yatırımlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Demografik Zorluklar, Aile-İş Dengesi ve Gençliğe Geçiş	13	1	2	9	-	3	-	3	31
Yapay Zeka ve Dijital	51	25	18	5	4	5	-	1	109

Kaynak: (About Parliament Organization İntergroups, 2020)²¹

²¹ İntergrupların siyasi gruplara dağılımı, ilgili kaynaktan alınan verilere göre yazar tarafından düzenlenmiştir.

2019 seçimleri ile AP’de Kanser, Ortadoğu’daki Hıristiyanlar ve Yeşil Yeni Anlaşma adlı üç yeni İntergrup kurulmuştur. Önceki dönemden Kamusal Mal ve Hizmetler, Yaratıcı Endüstriler ve Spor İntergrupları yeni dönemde kurulmazken; kısmi isim değişikliği dışında diğer İntergruplar faaliyetlerini sürdürmektedir. Yeni dönemde en çok üyeye sahip İntergrup, EPP ve ID üyelerinin ağırlıklı olduğu “Biyolojik Çeşitlilik, Avcılık ve Kırsal Bölge İnter grubu” olmuştur. İkinci büyük İntergrup ise S&D ve Renew üyelerinin ağırlıklı olduğu “LGBTİ İnter grubudur. Green/EFA üyelerinin ağırlıkta olduğu “Yolsuzlukla Mücadele İnter grubu” ise AP’nin üçüncü büyük İnter grubu olarak dikkat çekmektedir. İntergrupların politika alanlarındaki çeşitlilik, AB’nin gündemi ve geleceğe yönelik politikaları hakkında bilgi vermesi açısından önem taşımaktadır.

SONUÇ

22-24 Mayıs 2019’da yapılan AP seçimlerinde verilen en önemli mesaj “değişim”dir. Bu değişimlerden ilki seçime katılım oranındaki artıştır. 1979’dan sonra sürekli düşen katılım oranı ilk defa 2019 seçimlerinde artmış, bu artışla 1994’den sonra görülen en yüksek düzeye ulaşmıştır. 2019 seçimlerinde katılımı arttırmak için “Bu Sefer Oy Kullanıyorum” kampanyası düzenlemiştir. Ayrıca Brexit sürecinde yapılan bu seçimlerde, Brexit kararı, seçmenleri oy kullanmaya teşvik etmiş, Avrupa yanlısı genç nüfusun seçime olan ilgisi de katılım oranını arttırmıştır. Seçmenlerin %49.4’lük bir kesiminin bu seçimlerde oy kullanmaması da kurumsal yapı ve işleyişte değişim ihtiyacını vurgulamıştır. Brexit kararı alan İngiltere’de ise önceki döneme göre artan katılım (+1.58), AB üyeliği konusunda ülkedeki kutuplaşmayı gösterse de, İngiltere, 31 Ocak 2020’de AB’den ayrılmıştır. AB’nin üye sayısı 27’ye düşmüştür. Üye sayısı 705’e düşen AP’de, en çok üyeye sahip ülkeler Almanya, Fransa ve İtalya olmuştur. Diğer yandan 2019 seçimlerinde 1979’dan beri ilk defa, Birliğin statüko gücünü elinde tutan merkez sağ ve merkez sol AP’deki çoğunluğunu kaybetmiştir. Seçmenlerin politik tercihleri Liberaller, Yeşiller ve Aşırı sağa kaymıştır. Bu gelişmeyle AP’de ilk defa aşırı sağ görüşü temsil eden ID adlı bir grup kurulmuştur. Siyasi grupların üye sayısına göre sıralaması EPP, S&D, Renew, ID, Green/EFA, ECR ve GUE/NGL şeklindedir. Buna göre Aşırı sağ ve Avrupa şüphesi gruplar belli noktalarda birleşse de hakim bir güce ulaşamamaktadır. Aşırı sağ ile bir araya gelmesi zor olan Liberaller, Yeşillerle uzlaşabilirken, merkez sağ ve merkez sol için de bu grupların desteği önem kazanmıştır. Komitelerde EPP ve S&D grupları ağırlıklıyken, İntergruplarda bu durum değişmektedir. Ayrıca siyasi gruplar içinde politika alanlarına yönelik tutum farklılıkları, ittifak ve işbirliğini AP’nin işlevi açısından öne çıkarmaktadır. Buna göre siyasi grupların ortak politika alanlarında göç konusu öncelikli olurken, bunu yeşil Avrupa; çevre koruma; iklim değişikliği; dijital Avrupa; siber güvenlik; işsizlikle mücadele; vergi adaleti; hak ve özgürlükler; eşitlik; şeffaflık; hesap verilebilirlik konuları takip etmektedir. Genişleme sürecinde Batı Balkan ülkeleri; etkileşim sürecinde ise Afrika önceliği öne çıkmaktadır. AP’nin yasama alanının genişletilmesi, Komisyon Başkanının AP seçimlerinde belirlenmesi; ulusal ve bölgesel parlamentoların güçlendirilmesi önerileri ile de değişim ihtiyacı vurgulanmaktadır. Siyasi gruplar politikalarında Brexit’e pek yer vermemiş, İngiltere ile yakın ve ortak işbirliğine değinilmiştir. 2019 seçimleri; artan katılım oranı, statükoda dönüşüm, genç seçmen kitlesinin seçime olan ilgisi, kısmen yükselen aşırı sağ ile çelişkili mesajlar verse de, uzlaşmacı, yenilikçi ve esnek politik yaklaşımlarla AB’ye desteği işaret etmektedir.

KAYNAKÇA

- About Parliament Turnout Result by Year (2019). <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past/previous-elections>. (Erişim tarihi: 22.04.2020).
- About Parliament Organization İntergroups (2020). <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/intergroups>, (Erişim Tarihi: 22.05.2020).
- Adams, D. (2019, Jun 28). Identity and democracy group: United on the outside, divided on the inside?. EU Logos Athena. <https://www.eu-logos.org/2019/06/28/identity-and-democracy-group-united-on-the-outside-divided-on-the-inside/>.
- Alan, G. (2018, Kasım 21). AB Komisyonu İtalya'nın 2019 bütçesini yine reddetti; mali yaptırım yolu açıldı. Euronews. <https://tr.euronews.com/2018/11/21/ab-komisyonu-italya-nin-2019-butcesini-yine-reddetti-mali-yaptirim-yolu-acildi>.
- ALDE Manifesto (2019). https://www.aldeparty.eu/sites/alde/files/40-Resolutions_2019_freedom_opportunity_prosperity_the_liberal_vision_for_the_future_of_europe_0.pdf. (Erişim tarihi: 03.05.2020).
- Avrupa Parlamentosu Rehberi, (2020), *Siyasi Parti Grupları*, BBC. http://www.bbc.co.uk/turkish/specials/1411_eu_parliament/page4.shtml. (Erişim tarihi: 14.5.2020).
- Bağcı, M. (2010), *Avrupa Parlamentosu Seçimlerine Düşük Katılımın Nedenleri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bouwen, P. (2004). The logic of access to the European Parliament: Business lobbying in the committee on economic and monetary affairs. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 42(3), 473-495.
- Boyras, H. M., Güngörmez, O., & Kavukçu, F. O. (2019). Aşırı Sağ ve Brexit'in Gölgesinde 2019 Avrupa Parlamentosu Seçimleri. *İstanbul: Seta Yayınları*.
- Butler, I. (2008). Non - governmental Organisation Participation in the EU Law - making Process: The Example of Social Non - governmental Organisations at the Commission, Parliament and Council. *European Law Journal*, 14(5), 558-582.
- Celimli, K., & Aktan, S. (2019, Temmuz 26). Avrupa Parlamentosu seçimleri: Ülke ülke seçim sonuçları. Euronews. <https://tr.euronews.com/2019/05/27/avrupa-parlamentosu-secimleri-ulke-ulke-secim-sonuclar>.
- Chalmers, D., Davies, G. T., & Monti, G. (2010). *European Union Law: Cases and Materials*. (2nd ed.) Cambridge University Press.
- Committees, (2020), Choose your committee, <https://www.europarl.europa.eu/committees/en/home>. (Erişim Tarihi:04.08.2020).
- Composition of the European Union, (2020), <https://www.europarl.europa.eu/election-results-2019/en/turnout/>. (Erişim Tarihi: 24.04.2020).
- Corbett, R., Jacobs, F., & Shackleton, M. (2011), *The European Parliament*. 8th edition London: John Harper.

- Duggan, J. (2019, Jan 25). EU divided: Italy lashes out at France and Germany for ‘only thinking of themselves’. Exspress. <https://www.express.co.uk/news/world/1077773/eu-news-germany-france-italy-conte-angela-merkel-macron-treaty>.
- ECR Group Vision for Europe. (2020). https://ecrgroup.eu/vision_for_europe. (Erişim Tarihi: 04.05.2020).
- ECR Group Campaigns. (2020). <https://ecrgroup.eu/campaigns>. (Erişim Tarihi: 04.05.2020).
- Elbir, H.Ç. (2019, Ağustos 5). *Avrupa Birliği yeni yönetim kadrosuna kavuştu*, Avim. <https://avim.org.tr/tr/Analiz/AVRUPA-BIRLIGI-YENI-YONETIM-KADROSUNA-KAVUSTU>.
- EPP Manifesto 2019, “Let’s open the next chapter for Europe together”, <https://www.epp.eu/files/uploads/2019/05/EPP-MANIFESTO-2019.pdf>
- Eren, S. (2019, Mayıs 16-31). AB gündemi: AP seçimlerinin geride kalmasının ardından AB, “yeni bir maceraya gidiyor”. IKV. https://bulten.ikv.org.tr/?ust_id=9566&id=9569.
- European Parliament, (1999), Rules Governing the Establishment of Intergroups, Decision of the Conference of Presidents of 16 December 1999, PE 339.492/BUR,pp., <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/files> (Erişim Tarihi: 05.04.2020).
- European Parliament, (2020), Rules of Procedure of the, 9 th parliamentary term (2019-2024), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/RULES-9-2020-02-03_EN.pdf. (Erişim Tarihi: 01.04.2020).
- Fiott, D. (2015). The Diplomatic Role of the European Parliament’s Parliamentary Groups, SIEPS, European Policy Analysis 2015:3, 7-10.
- Foret, F. (2014). Democratic representation and religion: differences and convergences between the European parliament and the US house of representatives. <https://cadmus.eui.eu/handle/1814/31404>. (Erişim Tarihi: 04.03.2020).
- Frantescu, D. P. (2015). Values topple nationality in the European Parliament. *European View*, 14(1), 101-110.
- Greens/Efa About the Group (2020). <https://www.greens-efa.eu/en/our-group/about-greens-efa/>. (Erişim Tarihi: 06.05.2020).
- Greens/Efa Our Priority (2020). <https://www.greens-efa.eu/en/our-group/about-greens-efa/>. (Erişim Tarihi: 06.05.2020).
- GUE/NGL About the group (2020). <https://www.guengl.eu/about-the-group/>. (Erişim Tarihi: 22.04.2020).
- GUE/NGL What we stand for. (2020). <https://www.guengl.eu/what-we-stand-for/>. (Erişim Tarihi: 22.04.2020).
- Günaydın, E. (2018, Eylül 13). Polonya'dan AB'ye karşı Macaristan'a destek, Euronews, <https://tr.euronews.com/2018/09/13/polonya-dan-ab-ye-karsi-macaristan-a-destek>.
- Hix, S., & Hoyland, B. (2013). Empowerment of the European Parliament. *Annual Review of Political Science*, 16, 171-189.
- Huet, N. (2019, June 13). Nationalism in the EU has a new name: ‘Identity and democracy’, Euronews. <https://www.euronews.com/2019/06/13/>.

- Introductuion, (2020), <https://www.europarl.europa.eu/committees/en/about/introduction>. (Erişim Tarihi: 03.04.2020).
- Jacobs, F., & Best, E. (2004). Ready for the Future? The Impact of Enlargement on the European Parliament. *EIPAScope*, 2004(3), 14-19.
- Janning, J. (2018, Kasım 16). Europe before the election, Deutschland. <https://www.deutschland.de/en/topic/politics/2019-european-election-outlooks-trends-prospects>.
- Judge, D., & Earnshaw, D. (2003). *The European Parliament*. Palgrave.
- Karaca, K. (2015, Haziran 16). AP'de aşırı sağcı grup kuruldu. Deutsche Welle. <https://www.dw.com/tr/apde-a-%C5%9F%C4%B1r%C4%B1>.
- Lehne S., & Grabbe, H., (2018, December 11). 2019 European Parliament elections will change the EU's political dynamics, Carnegie Europe. <https://carnegieeurope.eu/2018/12/11/2019-european-parliament-elections-will-change-eu-s-political-dynamics-pub-77922>.
- List of Committees, (2020). <https://www.europarl.europa.eu/committees/en/about/list-of-committees>. (Erişim Tarihi: 04.08.2020).
- MEPs by Member State and Political Group, (2020), <https://www.europarl.europa.eu/meps/en/search/table>. (Erişim tarihi: 02. 05.2020).
- Morgan, R., & Steed, M. (Eds.). (2003). *Choice and Representation in EU*. The Federal Trust for Education & Research.
- Nedergaard, P., & Jensen, M. D. (2014). The anatomy of Intergroups–network governance in the political engine room of the European Parliament. *Policy Studies*, 35(2), 192-209.
- Neuhold, C. (2001). The 'Legislative Backbone' Keeping the institution upright? The role of European parliament committees in the EU policy-making process. *European Integration online Papers (EIoP)*, 5(10).
- O'Sullivan, J. (2019, May 28). Understanding the results of the European Parliamentary elections, National Review. <https://www.nationalreview.com/2019/05/understanding-the-results-of-the-european-parliamentary-elections/>.
- Parliament group priorities: Identity and Democracy, (2019), <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/eu-affairs/20190712STO56963/parliament-group-priorities-identity-and-democracy>. (Erişim tarihi: 04.05. 2020).
- Poptcheva, E. M. (2015). Member states and the rule of law dealing with a breach of EU values. *European Parliamentary Research Service*, 9, 231.
- Public Opinion Monitoring at a Glance (2019), <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/files/be-heard/eurobarometer/2019/plenary-april-2019/en-plenary-insights-april-2019.pdf>. (Erişim Tarihi: 12.05. 2019).
- Redistribution of seats in the European Parliament after Brexit, (2020), <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room>. (Erişim Tarihi :09.05.2020).
- S&D Group, What we stand for. (2020). <https://www.socialistsanddemocrats.eu/what-we-stand-for>. (Erişim Tarihi: 05.05.2020).

- Smyth, P. (2019, February 28). Europe must decide what to do about Hungary's Viktor Orbán, *The Irish Times*, <https://www.irishtimes.com/news/world/europe/europe-must-decide-what-to-do-about-hungary-s-viktor-orb%C3%A1n-1.3808651>.
- Tanasescu, I. (2009). *The European Commission and interest groups: towards a deliberative interpretation of stakeholder involvement in EU policy-making* (No. 13). Asp/Vubpress/Upa.
- The Political groups of the European Parliament, (2020), <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/political-groups> (Erişim Tarihi: 01.5.2020).
- Toubeau, S. (2019, February 8). France and Italy: a deeper rift over Europe lies behind the current crisis. The Conversation Trust (UK) Limited. <https://theconversation.com/france-and-italy-a-deeper-rift-over-europe-lies-behind-the-current-crisis-111458>.
- Tömmel, I. (2014). *The European Union: What it is and how it works*. Macmillan International Higher Education.
- Turnout by Country, (2020), <https://europarl.europa.eu/election-results-2019/en/turnout/>, (Erişim Tarihi: 23.04. 2020).
- T.C. Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (2011). *Avrupa Birliği Antlaşması ve Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma*. Ankara: Ofset Fotomat.
- Vatandaş, S. (2019, Mayıs 31). 2019 Yılı Avrupa Parlamentosu seçimleri ve Türkiye. Insamer. https://insamer.com/tr/2019-yili-avrupa-parlamentosu-secimleri-ve-turkiye_2213.html.
- Yılmaz, M. (2018, Ocak 4). Macaristan'dan AB'ye Polonya tepkisi, Anadolu Ajansı, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/macaristandan-abye-polonya-tepkisi/1022726#>
- Yiğit, D. (2019, Mayıs 28). Avrupa Parlamentosu seçim sonuçları ve Brexit. <http://soyledik.com/tr/makale/7890/avrupa-parlamentosu-secim-sonuclari-ve-brexit--doc-dr-dilek-yigit.html>.
- Yordanova, N. (2013). *Organising the European Parliament: The role of the committees and their legislative influence*. ECPR Press.
- Zalc, J., Becuwe, N., & Buruian, A. (2019). The 2019 post-electoral survey: have European elections entered a new dimension?(Eurobarometer Survey 91.5 of the European Parliament), European Parliament, September 2019.